

Överenskommelse mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården för barn och unga som placeras enligt SoL eller LVU

Samverkansdokument

Utfärdat av Hälso- och sjukvården och kommunernas socialtjänst inom Region Jönköpings län. Överenskommelsen gäller från och med 2015-11-30 och följs upp årligen i strategigrupp barn och unga inom ledningssystemet för samverkan i Jönköpings län. Överenskommelsen omfattar *inte* placeringar inom statliga institutioner (SIS – hemmen)

Denna överenskommelse gäller alla barn, även barn med LSS rättigheter som blir placerade enligt SoL eller LVU.

Definitioner

SoL – socialtjänstlagen

LVU – lagen om vård av unga (tvångslag)

SKL – Sveriges kommuner och landsting

Hemlandsting – där patienten är mantalsskriven

Vårdlandsting – där patienten vistas

Syfte

Syftet med denna länsövergripande överenskommelse är att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten för att säkra kvalitén i vården för barn och unga som placeras enligt SoL eller LVU. Gäller barn och unga som är i behov av hälso- och sjukvårdsinsatser före, under och/eller efter placeringen.

Lagstadgat ansvar för finansiering

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) SoL, Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) HSL och SKL cirkulär 2006:58 samt Regeringsrättens dom RÅ 2000 ref 39 gäller följande:

- Socialtjänsten ansvarar för, beslutar om och finansierar boende och sociala behandlingsinsatser som barnet eller den unge behöver.
- Hälso- och sjukvården ansvarar för, beslutar om och finansierar de hälso- och sjukvårdsinsatser som barnet/den unge behöver inom hemlandstinget eller vårdlandstinget.

Underlag för beslut om insatser till barn och unga

Varje verksamhet ansvarar för utredning och bedömning inom sitt kompetensområde. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården upprättar var för sig sina respektive vårdplaner tillsammans med barnet/den unge och dennes vårdnadshavare. I vårdplanerna klargörs och specificeras de insatser som görs av respektive part.

Samordnad individuell plan – SIP

När barnet/den unge har insatser från både hälso- och sjukvård och socialtjänst ska parterna gemensamt upprätta en samordnad individuell plan (enligt SoL 2 kap 7 § och HSL 3 f §). Planen utgår från barnet/den unges behov av stöd, vård och behandling. Planen upprättas med barnet/den unge och vårdnadshavarnas samtycke och delaktighet. I planen anges parternas olika ansvar och uppdrag samt hur samordningen av insatserna ska utföras på bästa sätt. Planen följs upp kontinuerligt så länge samverkan och samordning behövs.

För Jönköpings län finns en länsöverenskommelse för samverkan mellan socialtjänst, förskola/skola samt hälso- och sjukvård där det finns beskrivet hur den samordnade individuella planen ska tillämpas.

Om barnet/den unge i akuta lägen bedöms ha stort skyddsbehov ska berörda verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten samverka skyndsamt. Detta ska ske oavsett om det sedan tidigare finns en pågående kontakt eller inte.

Gemensamt ansvar

Innan placering

När barnet/den unge är i behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård och där insatser på hemmaplan har prövats och samordnats utan att barnets/den unges livssituation blivit tillräckligt säkrad, krävs planering för placering i annat boende. Socialtjänsten planerar tillsammans med hälso- och sjukvården hur barnet/den unges behov av sjukvårdande insatser ska tillgodoses vid placeringen. Socialnämnden beslutar och verkställer placeringen.

Under placering

Socialtjänsten ansvarar för uppföljning av vården i sin helhet under placeringen. Hälso- och sjukvården ansvarar för de sjukvårdande insatserna under placeringen. Socialtjänsten strävar alltid efter att placeringen av barnet/den unge ska pågå under så kort tid som möjligt.

Efter placering

Innan placeringen avslutas, planerar socialtjänsten tillsammans med hälso- och sjukvården för barnets/den unges fortsatta behov av stöd/ behandling vid hemkomsten.

Social problematik kan utlösa, eller orsakas av psykisk ohälsa. Oavsett vilket, medverkar sociala stöd och behandlingsinsatser till att den psykiska ohälsan minskar. För socialtjänsten och hälso- och sjukvården finns för vissa barn och unga ett ömsesidigt beroende av att båda parterna samverkar för att ge bästa möjliga stöd. I vissa fall ska socialtjänstens insatser vara de som prioriteras innan det är lämpligt att hälso- och sjukvården inleder utredning och behandling. I andra fall ska insatserna från båda parter genomföras samtidigt. Bedömningen om hur samordningen ska genomföras sker i dialog mellan parterna i konsultations- eller SIP möten.

Placering i annat län/region

Barn och unga som placeras i annat län/region än det egna har vid behov rätt till hälso- och sjukvård från det landsting/region där barnet/den unge placeras. (Riksavtalet 2011 SKL)

Utgångspunkter

Om barnet/den unge har *pågående* sjukvårdande insatser i hemlandstinget och det blir aktuellt med placering i annat län/region ska ansvarig behandlare bedöma om:

- Behandlingen ska tillgodoses genom insatser från barnets/den unges ansvariga behandlare inom hälso- och sjukvården i hemlandstinget
- Behandlingen ska tillgodoses inom hälso- och sjukvården som erbjuds på den ort där barnet/den unge placerats. I dessa fall skriver ansvarig

socialsekreterare remiss till vårdlandstinget och ansvarig behandlare i hemlandstinget bistår med att överföra information.

Om barnet/den unge *inte har pågående* sjukvårdande insatser vid placeringen men behov av detta uppkommer under placeringstiden gäller följande:

- Ansvarig socialsekreterare skickar remiss till hem- eller vårdlandstinget beroende på vart barnet är placerat.
- Bedömning, utredning och behandling tillgodoses inom hälso- och sjukvården som erbjuds på den ort där barnet/den unge placerats.

Om HVB hemmet där barnet/den unge är placerat erbjuder hälso-och sjukvård som varken efterfrågas av socialtjänsten eller av hälso- och sjukvården ska huvudmännen fransäga sig den insatsen.

Avvikelser i samverkan

I Region Jönköpings län finns ett gemensamt ledningssystem för samverkan. Ledningssystemet har i uppdrag att hantera avvikelser i samverkan mellan kommunerna och regionen. Avvikelsesystemet finns beskrivet på Region Jönköpings läns hemsida.

Barnkonventionen är ledstjärna för denna överenskommelse. I huvudsak har arbetsgruppen utgått ifrån följande artiklar:

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3

Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska barnets bästa komma i främsta rummet Artikel 6 Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12

Konventionen ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad

Artikel 9

Ett barn ska inte skiljas från föräldrarna mot deras vilja, utom när det är för barnets bästa. Ett barn som är skilt från föräldrarna har rätt att träffa dem regelbundet

Artikel 24

Konventionsstaterna erkänner barnets rätt att nå bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering. Konventionsstaterna ska sträva efter att säkerställa att inget barn är berövat sin rätt att ha tillgång till sådan hälso- och sjukvård.

Artikel 25

Konventionsstaterna erkänner rätten för ett barn som har omhändertagits av behöriga myndigheter för omvårdnad, skydd eller behandling av sin fysiska eller psykiska hälsa till regelbunden översyn av den behandling som barnet får och alla andra omständigheter rörande barnets omhändertagande

Arbetsgrupp revidering 2018-08-28: Kristina Brengesjö Habiliteringen, Ann Grännö-Alm Barn- och ungdomsenheten, Marit Gustafsson Barn- och ungdomspsykiatri, Inga-Lill Hafström LSS Angelica Florin socialtjänsten Nässjö, Åsa Löfkvist socialtjänsten Eksjö kommun, Lilian Elmquist socialtjänsten Jönköpings kommun. Överenskommelsen är skriven av Marie Rahlén Altermark beredningsansvarig i strategigrupp barn och unga inom det gemensamma ledningssystemet i Region Jönköpings län.

*Överenskommelsen är godkänd och beslutad i politisk samverkan i
Kommunalt forum 2015-11-30
Revidering av överenskommelsen 2018*